

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра технологій оздоровлення та фізкультурно-спортивної реабілітації

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,

протокол від «13» 06 2024 № 10

Голова НМР Іван Шемелинець

**Робоча програма
навчальної дисципліни**

**«Фізична реабілітація дітей із особливими освітніми потребами»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання)**

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 053 «Психологія»

освітньо-професійна програма «Психологія»

Статус дисципліни: вибіркова

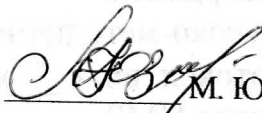
Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Фізична реабілітація дітей із особливими освітніми потребами» складена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету «30» березня 2023 року (протокол № 9).

Укладач:

В.О. Гаврилюк, доцент кафедри технологій оздоровлення та фізкультурно-спортивної реабілітації, кандидат пед. наук, доцент

Гарант освітньої програми

М. Ю. Заушнікова, доцент кафедри психології, педагогіки та суспільних дисциплін, к. псих. наук, доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою технологій оздоровлення та фізкультурно-спортивної реабілітації, протокол від «03» червня 2024 року (протокол № 15).

Завідувач кафедри

О.М. Лаврентьев доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, протокол від «13» серпня 2024 року (протокол № 12).

Голова вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації

Н.І. Зикун доктор наук, із соціальних комунікацій, професор

Завідувач навчально-методичного відділу

І.В. Качур, доцент, кандидат біологічних наук

Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри технологій
оздоровлення та фізкультурно-
спортивної реабілітації
Протокол від «__» ____ 2024 р. №

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст

1.	ПЕРЕДМОВА	5
2.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2.1	КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
2.2	ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	7
2.3	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
3.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	16
4.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	23
5.	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	26
6.	ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	26
7.	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	28

1. ПЕРЕДМОВА

У системі педагогічних дисциплін «Фізична реабілітація дітей із особливими освітніми потребами» направлена на вивчення сучасних підходів до відновлення та збереження здоров'я дітей із особливими освітніми потребами з використанням сучасних фізкультурно-спортивних та реабілітаційних технологій та систем.

Актуальність дисципліни визначається: необхідністю впровадження інтеграційних процесів у системі освіти; необхідністю формування з високим рівнем професійної компетентності фахівця закладів з інклюзивною формою навчання; введенням ринкових механізмів в освітню практику і у зв'язку із цим організацію навчально - виховного процесу у новітній школі мають забезпечувати спеціалісти з високим рівнем професійної підготовки, провідною складовою діяльності яких є компетентність, мобільність та вміння адаптуватися в мінливих умовах сьогодення.

Основи фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту як навчальна дисципліна розкриває принципи, підходи, форми і способи застосування фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану.

Враховуючи належність фізкультурно-спортивної реабілітації до сфери фізичної культури і спорту, що вивчає вплив фізичної культури і спорту на здоров'я, фізичний розвиток і фізичні можливості організму, а також на відновлення спортсменів після травм та захворювань, то застосуванням занять фізичною культурою і спортом будуть сприяти суттєвому зміцненню та підвищенню результативності відновлювання спортсменів після травм та захворювань.

Мета навчальної дисципліни підготувати висококваліфікованого фахівця здатного виявляти та ефективно розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у фізкультурно-спортивній реабілітації та адаптивного спорту.

Завдання навчальної дисципліни «Фізична реабілітація дітей із особливими освітніми потребами» є:

- створювати умови для оптимальної рухової діяльності дітей з урахуванням критеріїв оцінки та змісту рухового режиму в різних вікових групах та особливостей розвитку;
- навчити проводити індивідуальну роботу з метою корекції психофізичного розвитку дітей із особливими потребами;
- уміти добирати ефективні засоби впливу на фізичний розвиток дітей з особливими потребами через рухи у відповідності до визначених програмових завдань, доцільні методи і прийоми фізичного виховання на основі ґрунтовних знань особливостей методики їх проведення.

Методи та форми навчання. Методика вивчення дисципліни «Фізична реабілітація дітей із особливими освітніми потребами» базується на засвоєнні студентом лекційного матеріалу, із застосуванням наочного матеріалу (презентації), семінарські заняття, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Організація поточного та підсумкового контролю знань: засобами діагностики успішності навчання під час викладання дисципліни є розгляд теоретичних питань (усне опитування), питань понятійного апарату (у вигляді тестів), розв'язок семінарських тем, виконання індивідуально-консультаційної та самостійної роботи (перевірка та захист презентацій), ведення секційної роботи з виду спорту та написання контрольних робіт. По закінченню вивчення навчальної дисципліни складається – диф. залік.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Термін навчання 3 роки 10 місяців
група ПСБ-23-1, ПСБз-23-1

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4		
Модулів – 2	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120 год.	Семестр	
	3-й	3-й
	Лекції	
	26 год.	4 год.
	Практичні	
	0 год.	0 год.
	Семінарські	
	22 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	70 год.	110 год.
	Індивід.-консультац. робота:	
	2 год.	2 год.
	Форма семестрового контролю:	
диф. залік		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов під час забезпечення навчально-тренувального процесу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи. Використовувати засвоєнні вміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Дисципліни, які є передумовами для вивчення даної дисципліни: «Фізіологія людини», «Масаж загальний», «Фізична реабілітація», «Теорія і методика фізичного виховання», «Гімнастика».

Дисципліни, які будуть базуватися на даній дисципліні: «Види оздоровчо-рекреаційної рухової активності», «Основи сучасних фітнес технологій», «Сучасні оздоровчі системи»,

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальність 053 «Психологія» освітньо-професійна програма «Психологія», група ПСБ-23-1, ПСБз-23-1.

Денна форма навчання ПСБ-23-1

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2,5 залік. кредита						
ЗМ 1. Теоретичні основи фізичної реабілітації дітей						
T.1	Вступ до предмету. Теоретичні й наукові основи дисципліни.	2	2	0	5	9
T.2	Загальні основи навчання вправ та розвитку фізичних якостей дітей з ООП*.	2	2	0	7	11
T.3	Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.	2	2	0	7	11
Всього по модулю ЗМ 1:		6	6	0	19	31
ЗМ 2. Методи фізичної реабілітації дітей з ООП.						
T.4	Сучасні методи фізичної реабілітації.	2	2	0	7	11
T.5	Основні механізми фізичної реабілітації дітей з ООП.	2	4	0	7	13
T.6	Засоби і форми фізичної реабілітації.	4	4	0	7	15
Контрольна робота 1:						
Всього по модулю ЗМ.2:		8	10	0	21	39
Всього по модулю:		14	16	0	40	70
МОДУЛЬ II = 1,5 залік. кредита						
ЗМ 3. Основні засоби фізкультурно-спортивної реабілітації						
T.7	Періоди і рухові режими фізичної реабілітації	4	2	0	10	16
T.8	Реабілітація дітей з органічними ураженнями нервової системи,	4	2	0	10	16
T.9	Фізична реабілітація дітей з різними нозологіями.	4	2	2	10	18
Контрольна робота 2:						
Всього по модулю:		12	6	2	30	50
Форма підсумкового контролю – диф. залік						
Разом годин з курсу:		26	22	2	70	120

ООП*.- особливі освітні потреби.

Рейтинг-план

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1				
2	Вступ до предмету. Теоретичні й наукові основи дисципліни.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	2
2	Загальні основи навчання вправ та розвитку фізичних якостей дітей з ООП.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	2
2	Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семінар	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики	2

			перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	
2	Сучасні методи фізичної реабілітації. Формування або повернення моторного контролю.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	2
2	Основні механізми фізичної реабілітації дітей з ООП.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.,	0
4		Семінар	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	4
4	Засоби і форми фізичної реабілітації.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
4		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	4
Контрольна робота 1:				5
Усього за модулем 1				21
Модуль 2				
4	Періоди і рухові режими фізичної реабілітації.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семінар	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	2
4	Реабілітація дітей з органічними ураженнями нервової системи.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0

2		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	2
4	Фізична реабілітація дітей з різними нозологіями.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	4
2	Фізична реабілітація дітей з порушенням слуху.	Індивідуальна робота	Використовувати засвоєні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.	5
70	Фізична реабілітація дітей з порушенням зору.	Самостійна робота	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	6
Контрольна робота 2:				5
Усього за модулем 2				24
Усього за модулями 1 та 2				45
Комп'ютерне тестування на платформі дистан. навчання ДПУ Moodle				5
Диф. залік				50
Усього за курсом				100

Заочна форма навчання ПСБз-23-1.

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I =2,5 залік. кредита						
ЗМ 1. Теоретичні основи фізичної реабілітації дітей						
T.1	Вступ до предмету. Теоретичні й наукові основи дисципліни.	0	0	0	10	10
T.2	Загальні основи навчання вправ та розвитку фізичних якостей дітей з ООП.	0	0	0	15	15
T.3	Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.	2	0	0	15	17
Всього по модулю ЗМ 1:		2	0	0	40	42
ЗМ 2. Методи фізичної реабілітації дітей з ООП.						
T.4	Сучасні методи фізичної реабілітації.	0	0	0	10	10
T.5	Основні механізми фізичної реабілітації дітей з ООП.	0	2	0	15	17
T.6	Засоби і форми фізичної реабілітації.	0	0	0	15	15
Контрольна робота 1:						
Всього по модулю ЗМ.2:		0	2	0	40	42
Всього по модулю:		2	2	0	80	84
МОДУЛЬ II = 1,5 залік. кредита						
ЗМ 3. Основні засоби фізкультурно-спортивної реабілітації						
T.7	Періоди і рухові режими фізичної реабілітації.	0	0	0	10	10
T.8	Реабілітація дітей з органічними ураженнями нервової системи,	2	0	0	10	12
T.9	Фізична реабілітація дітей з різними нозологіями.	0	2	2	10	14
Контрольна робота 2:						
Всього по модулю:		2	2	2	30	36
Форма підсумкового контролю - диф. залік						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

Рейтинг-план

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1				
0	Вступ до предмету. Теоретичні й наукові основи дисципліни.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	0
0	Загальні основи навчання вправ та розвитку фізичних якостей дітей з ООП	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семінар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	0
2	Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семінар	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які	0

			займаються фізичною культурою і спортом..	
0	Сучасні методи фізичної реабілітації. Формування або повернення моторного контролю.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семинар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	0
0	Основні механізми фізичної реабілітації дітей з ООП.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення..	0
2		Семинар	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	15
0	Засоби і форми фізичної реабілітації.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семинар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	0
Контрольна робота 1:				5
Усього за модулем 1				20
Модуль 2				
0	Періоди і рухові режими фізичної реабілітації.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семинар	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	0
2	Реабілітація дітей з органічними ураженнями нервової системи.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
0		Семинар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми	0

			кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	
0	Фізична реабілітація дітей з різними нозологіями.	Лекція	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.	0
2		Семинар	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізувати програми кондиційного тренування, організувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.	10
2	Фізична реабілітація дітей з порушенням слуху.	Індивідуальна робота	Використовувати засвоєні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.	5
110	Фізична реабілітація дітей з порушенням зору.	Самостійна робота	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом..	5
Контрольна робота 2:				5
Усього за модулем 2				25
Усього за модулями 1 та 2				45
Комп'ютерне тестування на платформі дистан. навчання ДПУ Moodle				5
Диф. залік				50
Усього за курсом				100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Теоретичні основи фізичної реабілітації дітей

Тема №1. Вступ до предмету. Теоретичні й наукові основи дисципліни.

План лекційного заняття

1. Об'єкт, предмет і завдання фізичної реабілітації
2. Методи фізичної реабілітації
3. Види фізичної реабілітації дітей з ООП.

План семінарського заняття

1. Складові загального процесу реабілітації дітей з ООП
2. Корекційна спрямованість реабілітаційного впливу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Нормативно-правові основи фізичної реабілітації.
2. Основні етапи становлення реабілітації в Україні.
3. Мета, стратегічні цілі та напрями реабілітації дітей.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Нормативно-правові основи фізичної реабілітації.
2. Основні етапи становлення реабілітації в Україні.
3. Мета, стратегічні цілі та напрями реабілітації дітей.
4. Сучасна педагогічна типологія аномального дитинства.
5. Система спеціальних та інклюзивних закладів освіти.
6. Медична реабілітація.
7. Фізична ерготерапія.
8. Соціальна реабілітація.
9. Трудова реабілітація.

Рекомендована література:

Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]

Тема № 2. Загальні основи навчання вправ та розвитку фізичних якостей дітей з ООП.

План лекційного заняття

1. Характерні риси умінь на початку їх формування.
2. Етапи розучування рухової дії.
3. Особистісно-діяльнісний підхід у розвитку фізичних якостей дітей з ООП.

План семінарського заняття

1. Характеристика формування постурального балансу.
2. Основи навчання вправ та розвитку фізичних якостей дітей з ООП.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Організація та технології фізичної реабілітації
2. Сутність та мета фізичної реабілітації.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Сутність та мета фізичної реабілітації.
2. Завдання фізичної реабілітації.
3. Мобілізація резервних сил організму; активізація захисних і пристосувальних механізмів; попередження ускладнень та рецидивів захворювання.
4. Прискорення відновлення функції різних органів та систем.
5. Скорочення термінів клінічного та функціонального відновлення.
6. Тренування та загартування організму.
7. Етапи формування довільних рухів.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]

Тема № 3. Методика використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.

План лекційного заняття

1. Використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.
2. Методики розвитку рівноваги.

План семінарського заняття

1. Методики розвитку гнучкості.
2. Методики розвитку сили.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Методики розвитку стрибучості
2. Методики розвитку спритності.

Перелік питань для самоконтролю:

11. Використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.
2. Методики розвитку рівноваги.
3. Методики розвитку гнучкості.
4. Методики розвитку сили.
5. Методики розвитку стрибучості
6. Методики розвитку спритності.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]ю

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Методи фізичної реабілітації дітей з ООП.

Тема № 4. Сучасні методи фізичної реабілітації.

План лекційного заняття

1. Формування або повернення моторного контролю.
2. Мобілізація.
3. Фізіотерапія.

План семінарського заняття

1. Пост ізометрична релаксація.
2. Використання масажу у роботі з дітьми з ООП.
3. Лікувальна гімнастика.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Кінезіопластика.
2. Тейпування як засіб фізичної реабілітації

Перелік питань для самоконтролю:

1. Формування або повернення моторного контролю.
2. Мобілізація.
3. Фізіотерапія.
4. Пост ізометрична релаксація.
5. Використання масажу у роботі з дітьми з ООП.
6. Лікувальна гімнастика у роботі з дітьми з ООП.
7. Кінезіопластика у роботі з дітьми з ООП.
8. Тейпування у роботі з дітьми з ООП.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]

Тема № 5. Основні механізми фізичної реабілітації дітей з ООП.

План лекційного заняття

1. Лікувальна дія фізичної культури.
2. Тонізуюча дія фізичних вправ.
3. Трофічна дія фізичних вправ.
4. Формування компенсацій.
5. Нормалізація функцій.

План семінарського заняття

1. Методи визначення обсягу рухової активності людини.
2. Руховий вік, акселеранти та ретарданти.

3. Розвиток рухів в різні періоди життя людини.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Особливості моторики жінок.
2. Рухові переваги, рухова асиметрія.
3. Біодинаміка природних локомоцій.
4. Біодинаміка постави. Постава – показник фізичного розвитку людини. Основні детермінанти формування постави людини.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Лікувальна дія фізичної культури.
2. Тонізуюча дія фізичних вправ.
3. Трофічна дія фізичних вправ.
4. Формування компенсацій у дітей з ООП.
5. Нормалізація функцій у корекції розвитку дитини.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]

Тема № 6. Засоби і форми фізичної реабілітації.

План лекційного заняття

1. Засоби реабілітаційної фізичної культури: гімнастичні, ідеомоторні, спортивно-прикладні та ігри.
2. Форми фізичної реабілітації: ранкова гімнастику, реабілітаційне заняття, самостійні (індивідуальні) заняття.
3. Особливості планування та дозування фізичного навантаження.

План семінарського заняття

1. Форми реабілітації (індивідуальна чи групова).
2. Основні правила фізичної реабілітації дітей з ООП.
2. Організаційно-методичні основи фізичної реабілітації дітей з ООП.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Види діяльності дітей та їх вплив на формування і розвиток особистості дитини.
2. Зміст психолого-педагогічної та реабілітаційної допомоги. Поняття про фізичну та ерготерапію.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Засоби реабілітаційної фізичної культури.
2. Форми фізичної реабілітації
3. Особливості планування та дозування фізичного навантаження
4. Симптоматична корекція.
5. Постановка цілей корекційної роботи.
6. Побудова корекційної програми.
7. Принцип єдності корекції діагностики і корекції.
8. Принцип пріоритетності корекції.
9. Діяльнісний принцип корекції.

10. Принцип врахування вікових та індивідуальних особливостей дитини.
11. Принцип комплексності методів реабілітаційного впливу.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]

**МОДУЛЬ II.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.
Основні засоби фізкультурно-спортивної реабілітації.**

Тема № 7. Періоди і рухові режими фізичної реабілітації.

План лекційного заняття

1. Періоди застосування фізичної реабілітації.
2. Рухові режими фізичної реабілітації.
3. Особливості складання схем та комплексів вправ фізичної реабілітації.
4. Ефективність застосування фізичної реабілітації.

План семінарського заняття

1. Загальні показання та протипоказання до призначення фізичних вправ.
2. Принципи застосування фізичних вправ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Класифікація та дозування фізичних вправ у фізкультурно-спортивній реабілітації.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Основи методології навчання руховим діям.
2. Педагогічні, біомеханічні та фізіологічні засади навчання руховим діям.
3. Структура навчання руховим діям, етапи навчання.
4. Поняття про рухове уміння та навичку.
5. Управління процесом навчання руховим діям.
6. Організаційно-методичні основи навчання руховим діям в структурі процесу фізкультурно-спортивної реабілітації осіб різного віку та нозології.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3].

Тема № 8. Реабілітація дітей з органічними ураженнями нервової системи.

План лекційного заняття

1. Фізична реабілітація дітей хворих на ДЦП.
2. Фізична реабілітація дітей з аутичним спектром.
3. Фізична реабілітація дітей з гіперактивністю та гіпотонусом, затримкою у розвитку.
2. Фізична реабілітація дітей з порушенням інтелектуального розвитку.
3. Фізична реабілітація дітей з порушенням інтелектуального розвитку..

План семінарського заняття

1. Класифікація вправ за характером: порядкові, стройові, підготовчі (ввідні), коригувальні, на розтягнення, на розслаблення, на координацію рухів і рівноваги, вправи в опорі, силові, швидко-силові, ідеомоторні, виси, упори, підстрибування, стрибки, ритмопластичні вправи.
2. Види вправ за характером м'язового скорочення: динамічні і статичні.
3. Дихальні вправи: динамічні, статичні, дренажні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Вправи, які змінюють тип дихання; вправи з дозованим опором; «звукова» гімнастика.
2. Вправи прикладного характеру: лікувальна дозована ходьба, дозоване сходження (теренкур), оздоровчий біг, стрибки, повзання, лазіння, метання, фізичні вправи у воді.
3. Спортивно-прикладні види фізичних вправ: плавання, веслування, ковзани, лижі, велосипед.
4. Рухливі ігри: ігри на місці, малорухливі, рухливі, спортивні.
5. Використання факторів природи у фізичній реабілітації: сонячні ванни, повітряні ванни, загартовування.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Класифікація фізичних вправ.
2. Гімнастичні вправи.
3. Активні і пасивні вправи.
4. Вправи, які змінюють тип дихання.
5. Вправи прикладного характеру.
6. Спортивно-прикладні види фізичних вправ: плавання, веслування, ковзани, лижі, велосипед.
7. Рухливі ігри: ігри на місці, малорухливі, рухливі, спортивні.
4. Використання факторів природи у фізичній реабілітації.

Рекомендована література:

- Основна: [1-3];
Допоміжна: [1-7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].
Міжнародні видання: [1-3]

Тема № 9. Фізична реабілітація дітей з різними нозологіями.

План лекційного заняття

1. Фізична реабілітація дітей з порушенням інтелектуального розвитку.
2. Фізична реабілітація дітей з порушенням слуху та зору.

План семінарського заняття

1. Види ходьби та прогулянки. Теренкур.
2. Спортивні ігри.
3. Гідрокінезитерапія (гімнастика у воді).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Методи проведення занять гімнастикою в процесі реабілітації.
2. Характеристика мало групового та групового методів.

Індивідуально-консультаційна робота

1. Критерії дозування фізичних вправ.
2. Характеристика періодів застосування фізичних вправ.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Форми, методи та методичні принципи застосування фізичних вправ.
2. Основні методичні принципи проведення реабілітаційної гімнастики.
3. Самостійні заняття.
4. Методи проведення занять гімнастикою в процесі реабілітації.
5. Характеристика мало групового та групового методів.
6. Критерії дозування фізичних вправ.
7. Характеристика періодів застосування фізичних вправ.

Рекомендована література:

Основна: [1-3];

Допоміжна: [1-7];

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].

Міжнародні видання: [1-3].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів денна/заочна	Критерії оцінювання
2/10	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію належним чином обґрунтовував свої думки та зробивузагальнені підсумки.
1,5/4-9	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неточності та незначні помилки.
1/1-3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання
0/0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів денна/заочна	Критерії оцінювання
5/5	Послідовність, логічність написання роботи, що супроводжена наочним матеріалом та, відповідно, її захистом, виокремленням основних наукових положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
4/4	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, проте у роботі відсутній зв'язок результатів практичної діяльності із науковими засадами, що обґрунтовують природу психотерапевтичної проблеми
3/3	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, підготовлена презентація, що розкриває основні положення, проте здобувач не захистив представлений матеріал
2/2	Послідовність, логічність написання дослідження наявна, проте результати не мають візуального супроводу у вигляді презентації
1/1	Робота представлена, захищена усно, проте відсутні її захист і презентація
0/0	Робота відсутня

Шкала оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів	Критерії оцінювання
6/5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей
2/4	Здобувач вищої освіти розкриває сутність теоретичних питань, усвідомлює алгоритм практичних завдань, використовуючи при відповідну термінологію
1/1-3	Здобувач поверхово викладає навчальний матеріал, недостатньо чітко розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві помилки
0/0	Робота відсутня

Шкала оцінювання контрольних робіт

К-сть балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час написання контрольних робіт із посиланням на актуальні літературні джерела, володіючи термінологічним словником із навчальної дисципліни
4	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними засадами досліджуваної теми, проте не здатний пов'язати теорію із практикою, спостерігається недостатнє усвідомлення термінологічного апарату навчальної дисципліни
3	Здобувач вищої освіти в неповному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його у письмових відповідях, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Здобувач вищої освіти має суттєві ускладнення під час письмового викладу матеріалу, не розуміє змісту теоретичних питань, не готовий дати відповідь на практичні завдання
0	Робота відсутня

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференціальний залік	Залік
90-100	А	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
80-89	В	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	зараховано
70-79	С	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед			

			яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	залік
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Для контролю знань студентів запропонована форма контролю, дидактичний (педагогічний) тест, що дозволить якісно оцінити і виміряти рівень знань, умінь і навичок студентів. Для диференційованого заліку використовується середній тест на (50 завдань).

Перелік питань до поточного контролю.

1. Об'єкт, предмет і завдання фізичної реабілітації
2. Методи фізичної реабілітації
3. Види фізичної реабілітації дітей з ООП.
4. Складові загального процесу реабілітації дітей з ООП
5. Корекційна спрямованість реабілітаційного впливу.
6. Нормативно-правові основи фізичної реабілітації.
7. Основні етапи становлення реабілітації в Україні.
8. Мета, стратегічні цілі та напрями реабілітації дітей.
9. Нормативно-правові основи фізичної реабілітації.
10. Основні етапи становлення реабілітації в Україні.
11. Мета, стратегічні цілі та напрями реабілітації дітей.
12. Сучасна педагогічна типологія аномального дитинства.
13. Система спеціальних та інклюзивних закладів освіти.
14. Медична реабілітація.
15. Фізична ерготерапія.
16. Соціальна реабілітація.
17. Трудова реабілітація.

Перелік питань до підсумкового контролю.

1. Методи проведення занять дітей з порушенням слуху та зору.
2. Характеристика мало групового та групового методів проведення занять дітей з порушенням слуху та зору.
3. Критерії дозування фізичних вправ.
4. Характеристика періодів застосування фізичних вправ.
5. Фізична реабілітація дітей з порушенням інтелектуального розвитку.
6. Фізична реабілітація дітей з порушенням слуху та зору.
7. Використання засобів фізичного виховання з дітьми з ООП.
8. Методики розвитку рівноваги.
9. Методики розвитку гнучкості.
10. Методики розвитку сили.
11. Методики розвитку стрибучості

12. Методики розвитку спритності.
13. Формування або повернення моторного контролю.
14. Мобілізація.
15. Фізіотерапія.
16. Пост ізометрична релаксація.
17. Використання масажу у роботі з дітьми з ООП.
18. Лікувальна гімнастика у роботі з дітьми з ООП.
19. Кінезіопластика у роботі з дітьми з ООП.
20. Тейпування у роботі з дітьми з ООП.
21. Лікувальна дія фізичної культури.
22. Тонізуюча дія фізичних вправ.
23. Трофічна дія фізичних вправ.
24. Формування компенсацій.
25. Нормалізація функцій.
26. Методи визначення обсягу рухової активності людини.
27. Руховий вік, акселеранти та ретарданти.
28. Розвиток рухів в різні періоди життя людини.
29. Особливості моторики жінок.
30. Рухові переваги, рухова асиметрія.
31. Біодинаміка природних локомоцій.
32. Біодинаміка постави.
36. Засоби реабілітаційної фізичної культури.
37. Форми фізичної реабілітації: ранкова гімнастику.
38. Особливості планування та дозування фізичного навантаження.
39. Форми реабілітації (індивідуальна чи групова).
40. Основні правила фізичної реабілітації дітей з ООП.
41. Організаційно-методичні основи фізичної реабілітації дітей з ООП.
42. Види діяльності дітей та їх вплив на формування і розвиток особистості дитини.
43. Зміст психолого-педагогічної та реабілітаційної допомоги. Поняття про фізичну та ерготерапію.
44. Постановка цілей корекційної роботи.
45. Побудова корекційної програми.
46. Принцип єдності корекції діагностики і корекції.
47. Принцип пріоритетності корекції.
48. Діяльний принцип корекції.
49. Принцип врахування вікових та індивідуальних особливостей дитини.
50. Принцип комплексності методів реабілітаційного впливу.
51. Періоди застосування фізичної реабілітації.
52. Рухові режими фізичної реабілітації.
53. Особливості складання схем та комплексів вправ фізичної реабілітації.
54. Ефективність застосування фізичної реабілітації.
55. Основні рухові режими фізичної реабілітації дітей з ООП.
56. Періоди застосування фізичної реабілітації.
57. Рухові режими фізичної реабілітації.
58. Особливості складання схем та комплексів вправ фізичної реабілітації.
59. Ефективність застосування фізичної реабілітації.
60. Фізична реабілітація дітей хворих на ДЦП.
61. Фізична реабілітація дітей з аутичним спектром.
62. Фізична реабілітація дітей з гіперактивністю та гіпотонусом, затримкою у розвитку.
63. Фізична реабілітація дітей з порушенням інтелектуального розвитку.
64. Фізична реабілітація дітей з порушенням інтелектуального розвитку.
65. Фізична реабілітація дітей з порушенням когнітивних функцій.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Основна

1. В.В. Войтко. Корекційно-розвиткова робота з учнями з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивної освіти: [навчально-методичний посібник] / за заг. ред. О.Е. Жосана. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2021. – 96 с.
2. Козьолкін О.А., Сікорська М.В., Візір І.В. Фізична реабілітація хворих з захворюваннями нервової системи. – Запоріжжя – 2020. -177 с.
3. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : підруч. для студентів і лікарів / за заг. ред. В. М. Сокрут. - Краматорськ : Каштан, 2019. - Т. 1. - 478 с.

7.2. Допоміжна

1. Вакуленко Д. В., Вакуленко Л. О., Кутакова О. В., Прилуцька Г. В. Лікувально-реабілітаційний масаж: навчальний посібник. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. –568 с.
2. Лікувальна фізична культура при захворюваннях нервової системи: анот. бібліогр. покажч. трьома мовами / уклад. ІринаСвістельник. – Львів: [б. в.], 2018. – 15 с.
3. Мироненко С.Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання: Навчальний посібник. – Полтава, 2019. – 50 с.
4. Методичні рекомендації з дисципліни «Основи фізичної терапії» /Укладач: к. н. з фіз. вих. і с. Філак Я. Ф. – Ужгород, 2020. – 36 с
5. Преформовані фізичні чинники в фізичній терапії (в схемах, алгоритмах, рисунках, таблицях): навч. посіб. / Т. Г. Бакалюк, Л. О. Вакуленко, Г. О. Стельмах, Д. В. Вакуленко. – Тернопіль: ТНМУ, 2019. – 124 с.
6. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В. М. Сокрута. — Краматорськ: Каштан, 2019. — 480 с., 32 іл..
7. Фізіотерапія: підручник (ВНЗ I – III р.а.) / Н.П. Яковенко, В.Б. Самойленко. 2-е вид., випр. «Медицина». 2018. –256 с.

7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Д.С. Воропаєв, О.О. Єжова. ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ (ЗАГАЛЬНА. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/324229507.pdf>.
2. Корольчук А. П., Сулима А. С. Масаж загальний і самомасаж: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту. URL: <https://www.vspu.edu.ua/faculty/sport/doc/metod1.pdf>.

7.4. Міжнародна

1. Ragni LB, Dlugacz SK, Sadowsky C, Cammarata G, Sala DA, Bill V, et al. Design and use of a 3D-printed dynamic upper extremity orthosis for children with cerebral palsy and severe upper extremity involvement: a pilot study. Am J Occup Ther 2023;77(4):7704205060.
2. Pagaki-Skaliora M, Morrow E, Theologis T. Telehealth and remote interventions for children with cerebral palsy: scoping review. JMIR Rehabil Assist Technol 2022;9(4): e36842.
3. Conner BC, Lerner ZF. Improving ankle muscle recruitment via plantar pressure biofeedback during robot resisted gait training in cerebral palsy. IEEE Int Conf Rehabil Robot 2022; 2022:1-6.